

SEMINÁŘ EKONOMICKÝCH MOZKŮ

4. ROČNÍK

2017/2018



ZADÁNÍ a ŘEŠENÍ

1. série

termín odevzdání: 12. 11. 2017

Návod na odevzdání: Přihlaste se do ISu, dle instrukcí v registraci. Po levé straně naleznete záložku „Student“. V ní budete schopni najít záložku „studijní materiály“ a v ní složku „odevzdávárny“. Po jejím otevření už uvidíte složku s číslem série a v ní složky s označením čísla příkladu. Vkládejte tedy každý příklad zvlášť do příslušné složky. **Důležité:** Prosím uvádějte u příkladu hlavičku – jméno, škola, třída, číslo série a číslo příkladu. Vzor řešení naleznete zde (https://is.muni.cz/do/econ/soubory/aktivity/sem/Vzor_reseni.pdf), tak jej prosím dodržujte.

Prázdniny jsou za námi a studenti opět nastoupili na své střední školy, nevyhnulo se to ani Jirkovi, který studuje na gymnáziu v Brně a který v září 2017 nastoupil do maturitní třídy 4. B. Jirka předpokládá, že bude maturovat z ekonomie, kterou chce dále studovat v Brně na

Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity. Proto tomu uzpůsobil i své volitelné předměty a pomalu se na maturitu i přijímací zkoušky začíná připravovat.

V prvním příkladu této série pomoz Jirkovi s vyplněním ukázkové maturity z ekonomie a zjisti, zda bys takovou maturity také zvládnul.

Příklad 1

Zvýrazněte správnou odpověď u následujících otázek zaměřených na ekonomické znalosti. Správná odpověď je vždy pouze jedna.

1. Co je to barter
 - a. Prodej zboží za bezhotovostní peníze.
 - b. Prodej zboží za hotovostní peníze.
 - c. **Výměna zboží nebo služeb za jiné zboží nebo služby bez použití peněz, nebo při alespoň částečném započtení hodnoty zboží nebo služby jiným zbožím nebo službou.**
 - d. Výměna minimálně jedné jednotky určité měny za minimálně jednu jednotku jiné měny, a to při daném směnném kurzu, jež je platný v době transakce na základě prohlášení ČNB.
2. Kdo je to Výhradní pojišťovací agent?
 - a. **Vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišřovnictví na základě písemné smlouvy jménem a na účet jedné pojišřovny, ve své činnosti je vázán vnitřními předpisy pojišřovny, jejímž jménem a na jejíž účet jedná; bylo-li tak dohodnuto, je oprávněn vybírat pojistné nebo zprostředkovávat plnění z pojistných smluv.**
 - b. Provádí zprostředkovatelskou činnost v pojišřovnictví na základě smlouvy s osobou, která má zájem o uzavření pojistné nebo zajišřovací smlouvy.
 - c. Provádí na základě smlouvy uzavřené s pojišřovnou, jejím jménem a na její účet, šetření nutné ke zjišřtění rozsahu její povinnosti plnit ze sjednaného pojišřtění.
 - d. Vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišřovnictví jménem a na účet jedné nebo více pojišřoven, neinkasuje pojistné a nevyplácí plnění z pojistných nebo zajišřovacích smluv. V případě nabídky pojistných produktů více pojišřoven nesmí být tyto produkty vzájemně konkurenční.
3. Jaké je základní dělení bankovní soustavy?
 - a. ČSOB, Česká spořitelna, KB, AirBank, EquaBank.
 - b. **Jednostupňová a dvoustupňová.**
 - c. Centrální a necentrální.
 - d. Hotovostní a bezhotovostní.
4. Mezi cenné papíry řadíme následující:
 - a. Dluhopisy, akcie, podílové listy, slevové kupóny.
 - b. **Zatímní listy, vkladové listy, vkladové certifikáty.**
 - c. Akcie, dluhopisy, investiční kupóny, investiční akcie.
 - d. Akcii, investiční akcie, podílové listy.
5. Pro společnost s ručením omezeným platí:

- a. **Základní kapitál je tvořen vklady jednotlivých společníků, a to ve výši minimálně 1 Kč.**
 - b. Základní kapitál je tvořen vklady jednotlivých společníků, a to ve výši minimálně 20 000 Kč.
 - c. Základní kapitál je tvořen vklady jednotlivých společníků, a to ve výši minimálně 200 000 Kč.
 - d. Základní kapitál je tvořen vklady jednotlivých společníků, a to ve výši minimálně 250 000 Kč.
6. V grafu trhu dokonalé konkurence (kde na ose x je cena a na ose y množství) je:
- a. Tržní poptávka klesající a tržní nabídka vertikální.
 - b. Tržní poptávka vertikální a tržní nabídka klesající.
 - c. Tržní poptávka stoupající a tržní nabídka klesající.
 - d. **Tržní poptávka klesající a tržní nabídka stoupající.**
7. Fixní náklady jsou:
- a. Náklady, které se se změnou objemu výroby mění.
 - b. Náklady na přímý materiál.
 - c. Energie bezprostředně vynaložené na zhotovení výrobků.
 - d. **Náklady, které se se změnou objemu výroby nemění.**
8. Významnou politiku vedoucí k omezení vlivů oborů na chod hospodářství v 80. letech minulého století má na svědomí britský/á politik/čka:
- a. Harold Macmillan.
 - b. Franklina Roosevelta.
 - c. **Margaret Thatcherová.**
 - d. Jeremy Corbyn.
9. V případě výpočtu nezaměstnanosti charakterizujeme nezaměstnané osoby jako:
- a. Osoby 15leté a starší, které neměly placené zaměstnání ani sebezaměstnání, nehledaly aktivně zaměstnání, byly připraveny k nástupu do práce.
 - b. **Osoby 15leté a starší, které neměly placené zaměstnání ani sebezaměstnání, zaměstnání aktivně hledaly, byly připraveny k nástupu do práce.**
 - c. Osoby 18leté a starší, které neměly placené zaměstnání ani sebezaměstnání, nehledaly aktivně zaměstnání, byly připraveny k nástupu do práce.
 - d. Osoby 18leté a starší, které neměly placené zaměstnání ani sebezaměstnání, zaměstnání aktivně hledaly, byly připraveny k nástupu do práce.
10. 5 P jako marketingový mix značí:
- a. Product, price, placement, promotion, person.
 - b. Product, price, placement, promotion, personnel.
 - c. **Product, price, placement, promotion, people.**
 - d. Product, price, placement, promotion, prediction.

Jirka maturitu zvládl alespoň takto nanečisto, ale je si vědom toho, že nesmí usnout na vavřínech a musí se i zbytek roku pilně připravovat, v čemž mu pomůže i soutěž Seminář ekonomických mozků, kterou se rozhodl řešit. Rád by zjistil, jak je na tom v porovnání se spolužáky z jiných tříd i jiných škol, a proto soutěž propaguje, kde se dá a pokud řešitelé uvedou jeho údaje do odevzdaného řešení, bude mu za každé takové doporučení přičten jeden prémiový bod.

Příklad 2

Sdílej a dej „like“ facebookové stránce Semináře ekonomických mozků (www.facebook.com/SeminarEkonomickychMozku/) a pošli nám printscreen tohoto sdílení i like. Sdílení se meze nekladou, takže není nutno zakládat facebookový profil, pokud jej nepoužíváš, ale lze sdílet i na jiných sociálních sítích nebo třeba na nástěnce u tebe ve škole – kreativita je na tobě! Maximální počet bodů bude za 5 různých printscreenů.

Pokud bude tvé sdílení úspěšné a nějaký z řešitelů uvede k řešení tohoto druhého příkladu tvé jméno, příjmení a školu (jako doporučitele), dostaneš výše zmíněný prémiový bod, maximální počet prémiových bodů za tuto sérii je však 5.

Řešení: 1 bod za každé různé sdílení, formě se meze nekladly.

Jelikož je Jirka na sociálních sítích jako doma, snadno tento příklad zvládnul a těší se na to, až po první sérii uvidí srovnání spoluřešitelů v průběžných výsledcích. Jako pořadatelé věříme, že počet řešitelů tohoto ročníku dosáhne alespoň stovky, a k tomu nám můžeš pomoci i ty 😊

Ale pojďme raději na další příklad, na který Jirka narazil v ekonomické cvičebnici a který mu nepřišel úplně jednoduchý i když mu připomněl letní vedra. Zvládneš mu poradit, jak nejlépe by ho měl vyřešit?

Příklad 3

Nabídka kopečků zmrzliny a poptávka po zmrzlině jsou definovány následujícími funkcemi.

Nabídka: $Q^S = 100P^S$

Poptávka: $Q^D = 4800 - 200P^D$

- a) Definujte nabídku a poptávku po statku a určete, jaký mají obvykle tvar.

Rovnováha na trhu nastává, pokud se nabízené a poptávané množství rovnají, tj. $Q^S = Q^D$ a zároveň $P^S = P^D$.

- b) Vypočítejte rovnováhu na trhu se zmrzlinou, určete rovnovážné množství a cenu.
- c) Zakreslete nabídku zmrzliny, poptávku po zmrzlině i rovnováhu z předchozího úkolu do grafu, popište osy i významné body. Pozor! Množství (Q) se zakresluje na x-ovou osu, cena (P) na y-ovou osu.

Řešení:

a) **Nabídka** je vztah mezi cenou statku a množstvím, které jsou výrobci ochotni dodat na trh při dané ceně. **Poptávka** je vztah mezi cenou statku a množstvím, které spotřebitelé při dané ceně poptávají.

Nabídka je obvykle rostoucí, **poptávka** je obvykle klesající.

b) Nabídka: $Q^S = 100P^S$

Poptávka: $Q^D = 4800 - 200P^D$

$$Q^D = 4800 - 200P^D = 100P^S = Q^S$$

$$4800 - 200P = 100P$$

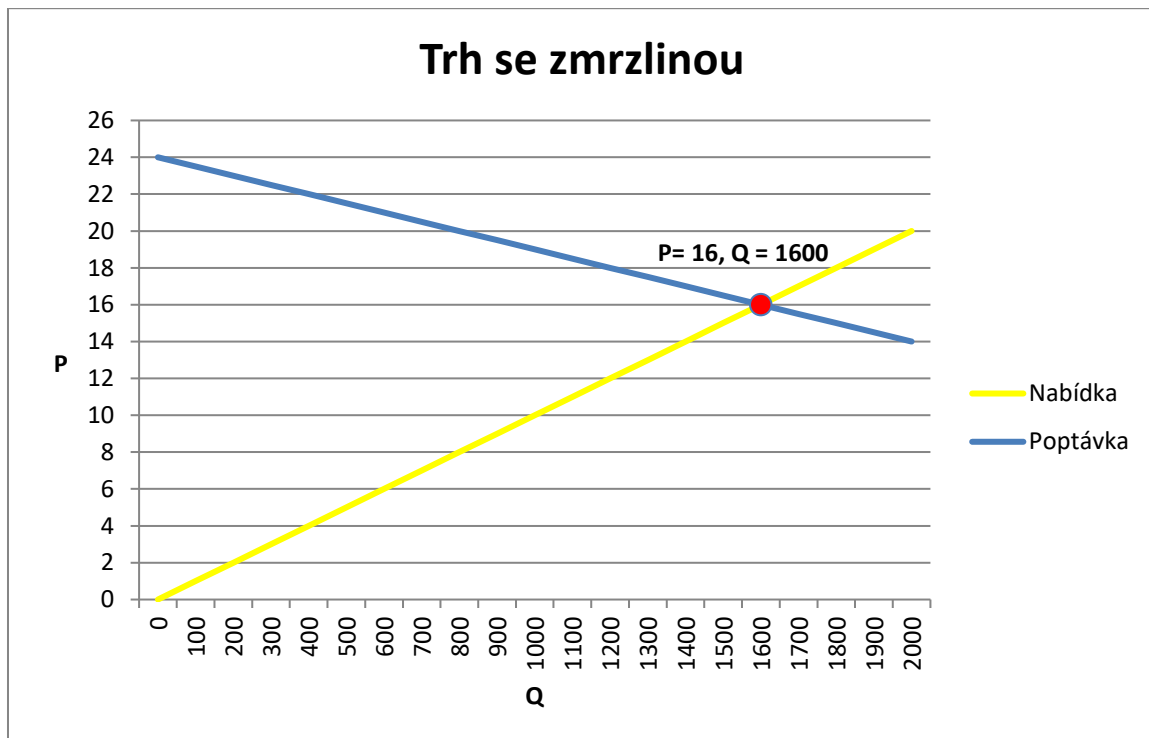
$$4800 = 300P$$

$$P = 16$$

$$Q = Q^D = Q^S = 100P = 1600$$

Tedy rovnováha nastává při ceně 16 Kč za kopeček zmrzliny a při množství 1600 kopečků.

c)



Příklad dal Jirkovi docela zabrat a aby se trochu odreagoval, zkusil najít nějakou zábavnější formu ekonomie a narazil na tuto Křížovku, která ho hned nadchla natolik, že ji chtěl mít co nejrychleji vyplněnou.

Příklad 4

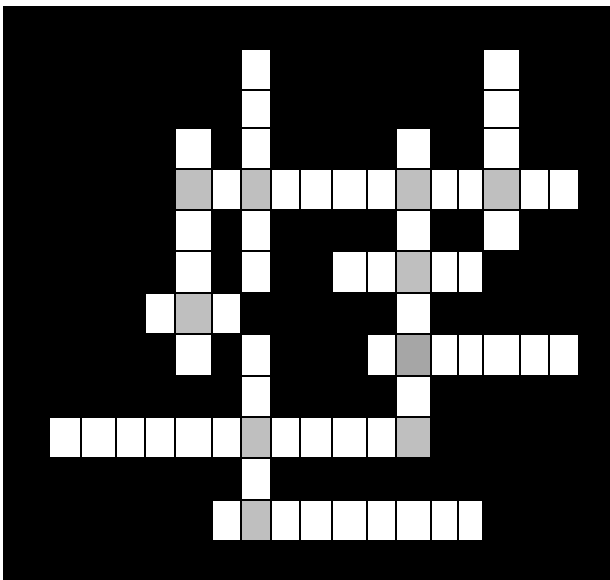
Doplňte do křížovky ekonomické pojmy na základě níže uvedených nápověd. Jedná se vždy o jedno slovo. Slova je potřeba vpisovat s diakritikou. Některé z nápověd jsou nejednoznačné, proto doporučujeme nechat si je nakonec, až budete mít doplněná nějaká jednoznačná slova.

Tam, kde se slova protnou, získáte písmena tvořící tajenku. Tajenka je přezdívka Masarykovy univerzity. Ale pozor, tři z písmen do tajenky nepatří a jsou v křížovce pro zmatení.

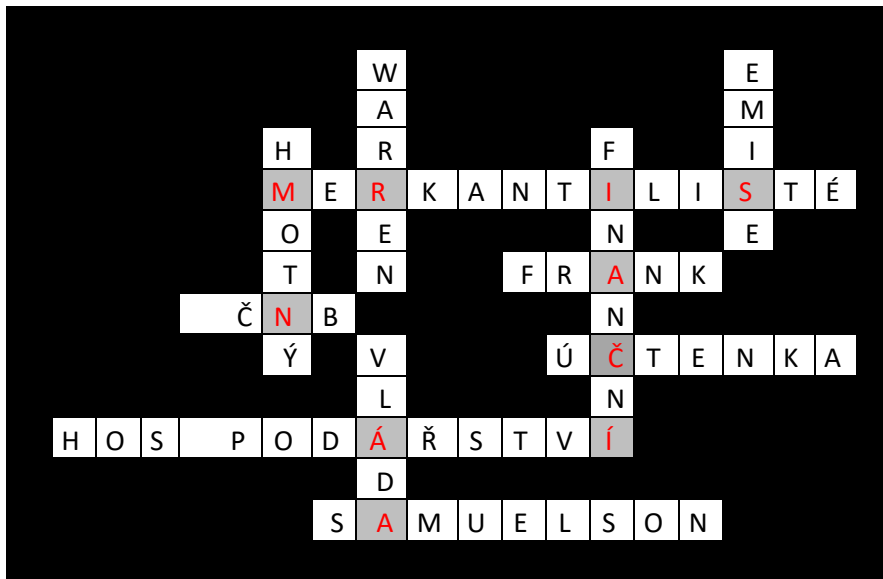
Boduje se jednak správné vyřešení tajenky a jednak správné doplnění slov.

Nápovědy:

1. Dohledový orgán nad finančními trhy v ČR (zkratka)
2. Stoupenci ekonomického směru založeného na faktu, že bohatství země je dáno množstvím drahých kovů
3. Ekonomika jinak
4. Měna, kterou se platí v jednom evropském státě
5. Forma kapitálu
6. Křestní jméno jednoho z nejúspěšnějších investorů současnosti
7. Příjmení nositele Nobelovy ceny za ekonomii, jehož křestní jméno není Harry
8. Doklad o platbě
9. Typ statku
10. Nejvyšší ústřední orgán státní správy ČR
11. Vydání dluhopisů jinak



Řešení:



Tajenka: MASÁRNA

Tak nyní už Jirka ví, jak se přezdívá univerzitě, na které by chtěl studovat. A čeká ho poslední příklad v této sérii, ve kterém zjistí dopad ekonomie v praxi, díky tomu, že sobě, rodičům nebo i prarodičům vysvětlí, jak v ČR funguje bankovní účet a jak jej lze snadno měnit.

Příklad 5

Co je to Kodex mobility klientů a co znamená pro banky a pro klienty? Popiš základní myšlenku a smysl této mobility. Které banky k tomuto Kodexu přistoupily? Zjistí kolik poplatků platíš ty nebo jeden z rodičů za bankovní účet (uved' název účtu, výčet poplatků a jejich výše za září 2017, celková suma poplatků za září 2017) – je pro tebe nebo pro rodiče využitelný Kodex mobility klientů – uplatníte jej?

Vysvětli pojmy: IBAN, BIC (zjistí jaký je u tvé banky nebo u banky jednoho z rodičů), ČBA.

Řešení:

Kodex mobility klientů upravuje snadný přechod od jedné banky ke druhé, kdy nová banka nastaví stejné platby a inkaso, jako byly u staré banky. Vyřeší se starou bankou všechnu administrativu a zruší za klienta účet, peněžní prostředky se ze staré banky přesunou do nové banky. Klient může navštívit jen novou banku, která vše zařídí za něj. Smysl mobility je v jednoduché změně banky, většina lidí platí v bance určité poplatky, které u jiné banky být nemusí.

https://www.czech-ba.cz/sites/default/files/standard_cba_kodex_mobility_klientu.pdf

Ke Kodexu přistoupily tyto banky:

1. Air Bank a.s.
2. ANO spořitelní družstvo
3. Artesa, spořitelní družstvo

4. Banka CREDITAS, a.s.
5. Citfin, spořitelní družstvo
6. Česká spořitelna, a. s.
7. Československá obchodní banka, a. s. (včetně Poštovní spořitelny)
8. Equa bank a. s.
9. Expobank CZ, a.s.
10. Fio Banka, a. s.
11. J&T Banka, a. s.
12. Komerční banka, a. s.
13. mBank SA, organizační složka
14. MONETA Money Bank, a. s.
15. Moravský Peněžní ústav
16. Oberbank AG, pobočka ČR
17. Peněžní dům, spořitelní družstvo
18. PPF banka, a. s.
19. Raiffeisen bank, a. s.
20. Raiffeisen in Stiftland Eg, pobočka Cheb
21. Sberbank CZ, a. s.
22. UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.
23. Všeobecná úvěrová banka, a. s., pobočka Praha
24. Waldviertler
25. Sparkasse Bank AG

https://www.czech-ba.cz/sites/default/files/prehled_pristupujicich_instituci_verze_k_26_6_2017.pdf

Poplatky: zde se budou odpovědi různit podle typu účtu a banky, já osobně mám Equa bank bez poplatků. Kodex jsem uplatnil, když jsem přestupoval od ČS.

IBAN – International Bank Account Number – mezinárodní forma čísla bankovního účtu

BIC – Business Identification Code - bankovní identifikační kód, dříve SWIFT (Equa - EQBKCZPP)

ČBA – Česká bankovní asociace

<https://www.czech-ba.cz/cs/aktivity/standardy/standard-mobility-klientu>

Jirka zjistil mnoho zajímavých a důležitých pojmů, se kterými se může setkat v běžném životě a nyní již bude vědět alespoň jejich základní význam. Pokud i tobě pomohly, napiš nám o tom. Zároveň nám prosím napiš zpětnou vazbu na tuto první sérii SEMu a seřaď příklady od pro tebe nejvíce zajímavého po nejméně zajímavý.

Připomínáme, že na odevzdání máte čas do 12. 11. 2017 včetně a že vyžadujeme odevzdávání přesně podle informací uvedených na webu (<http://www.econ.muni.cz/uchazeci-o-studium/proc-studovat-na-esf/projekty-pro-studenty-strednich-skol/seminar-ekonomickych-mozku/informace>).